

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: M. Š., narozený X, trvale bytem X, nyní bytem X,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, Křížová 25, 225 08
Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 8.11.2021 proti rozhodnutí žalované ze dne 30.9.2021 č.j. X-44091-HS o invalidní důchod,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven termín žaloba, účastníci jsou označováni žalobce a žalovaný. Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.). Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci stav ke

dni 30.9.2021.

2. **Včasnou žalobou ze dne 8.11.2021** se žalobce domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 30.9.2021 č.j. X-44091-HS, protože s ním nesouhlasí, neboť dle něho zdravotní stav, který popsal, odpovídá minimálně invaliditě prvního stupně; navíc byl posouzen bez jeho přítomnosti, což považuje za nesprávné, proto žádá soud o přezkum rozhodnutí ČSSZ Plzeň a Praha. Kromě kopie napadeného rozhodnutí byly připojeny i dvě lékařské zprávy týkající se matky žalobce z roku 2005 a 2009.
3. **Napadeným rozhodnutím ze dne 30.9.2021 č.j. X-44091-HS** žalovaná zamítla námitky žalobce a **potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. R-19.7.2021-428/X ze dne 19.7.2021**, jímž byla **zamítnuta jeho žádost o invalidní důchod** pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 22.6.2021 není invalidní, jelikož jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pouze o 20%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 30.9.2021 bylo uvedeno, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 16.9.2021 bylo zjištěno, že žalobce není invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7a) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 5-10%; žalobci byla přiznána horní hranice 10% a vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu byla dle § 3 odst. 1 vyhlášky tato hodnota zvýšena o 10%, takže celkově činí 20%, nikoli potřebných minimálně 35%, proto nebylo možno námitkám žalobce vyhovět. Také bylo uvedeno, že vzhledem ke koronavirové pandemii a nařízeným protiepidemickým opatřením probíhala všechna řízení na OSSZ i v řízení o námitkách v nepřítomnosti z úplné a dostačující podkladové dokumentace, když osobní účast posuzovaných pro vyhotovení posudku nebyla nutná a ani doporučovaná.
4. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Plzeň-město** vedeného ohledně žalobce a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 22.6.2021 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 16.9.2021 soud zjistil, že žalobce nebyl uznán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20%, když rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7a) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 10% (rozmezí 5-10%), která byla vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu dle § 3 odst. 1 vyhlášky zvýšena o 10% na celkových 20%.
5. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** dne 7.12.2021 uvedla mimo jiné s ohledem na námitky žalobce a skutečnost, že se jedná o posouzení zdravotního stavu vyžadující odborné lékařské posouzení, že navrhuje vyhotovení posudku u příslušné Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.; dále žalovaná sdělila, že za současného stavu navrhuje zamítnutí žaloby jako zcela nedůvodné.
6. Ze zaslání **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 30.9.2021 bylo žalobci doručeno dne 4.10.2021.
7. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém

případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. K žádosti soudu **PK MPSV-pracoviště v Plzni vypracovala** po jednání konaném **dne 16.3.2022 posudek** ve znění usnesení o opravě ze dne 30.3.2022. Posudek byl vypracován za účasti odborného lékaře z oboru neurologie (žalobce nebyl přítomen) po konzultaci s odborníkem z oboru psychiatrie, v jehož závěru komise uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, protože nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, neboť komise hodnotila zdravotní postižení žalobce také dle kapitoly V, položky 7a) přílohy vyhlášky na horní hranici 10% a dále zvýšila pro další zdravotní postižení (esenc. třes) o 10% podle § 3 odst. 1 vyhlášky na celkových 20%, což ale neodpovídá invaliditě.

Komise shodně s OSSZ a ČSSZ určila příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti smíšenou poruchu osobnosti s maladaptivní symptomatikou v úzké koincidenci s abusem psychotropních látek a ethylickou závislostí v anamnéze. Také bylo uvedeno, že PK MPSV prostudovala doloženou lékařskou dokumentaci, zdravotní stav byl zhodnocen v komisi přítomnými odbornými lékaři z oboru psychiatrie a neurologie. Z uvedených podkladů vyplynulo konstatování dominujícího osobnostního postižení s prvky frustrační tolerance bez průkazu psychotického či výraznějšího depresivního prožívání, bez průkazu poruchy exekutivních a kognitivních funkcí, či propadu intelektových schopností; zdůrazněna manipulativní a maladaptivní symptomatika se sekundární anxiétou jistě redukovatelná odpovídající psychofarmakol. a psychotherapeutickou léčbou, což se však v rámci převážné non compliance korespondující s ethylickou inklinací výrazněji nedaří. V souladu s výše uvedenými skutečnostmi a na základě odborných vyjádření psychiatra a neurologa komise hodnotila celkovou míru poklesu pracovní schopnosti shodně s OSSZ i s námitkovým řízením ve výši 20%. Také komise uvedla, že žalobce není schopen výkonu nadměrně psychicky náročné práce, s termínovanými úkoly, střídavými směny, ve vypjatých stressových situacích, je schopen odpovídajícího pracovního zařazení s eliminací uvedených rizik. Rovněž bylo uvedeno ohledně namítaného třesu, že tento má dle doložené neurolog. dokumentace kolísavou tíži, při pravidelné medikaci převážně mírnější intenzity, která je dle názoru komise nemalou měrou podmiňována dodržováním ethylické abstinence. Doprovodná funkční neurologická patologie není doloženými lékařskými nálezy verifikována, topický neurologický nález je mimo identifikovaného tremoru variabilní, spíše klesající intenzity, v plné normě.

Závěrem komise uvedla, že výrazně patologicky subjektivně vnímaná tremorová problematika prezentovaná v žalobě nemá odpovídající klinický korelát v doložených odborných nálezech, proto nemůže být formulována jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, neboť tou je smíšená osobnostní porucha spojená se závislostí na psychotropních látkách a alkoholu. V rámci doloženého diagnostického souhrnu komise neshledala funkční postižení takové závažnosti, které by v souladu s platnou legislativou bylo indikací k invalidizaci žalobce. Komise také poznamenala, že lékařské zprávy druhých osob nejsou předmětem řešeného odvolacího řízení a k jejich hodnocení není kompetentní. *(Stejnopsis posudku byl doručen žalobci i žalované.)*

8. **Ústního jednání** u zdejšího soudu dne 7.4.2022 se žalobce nezúčastnil, svoji nepřítomnost písemně omluvil. Přítomný zástupce žalované závěrem navrhl zamítnutí žaloby s ohledem

na závěr posudku PK MPSV, neboť panu žalobci se nepodařilo prokázat, že by byl invalidní a nad rámec bylo sděleno, že v případě uznání invalidního důchodu musí být splněny dvě zákonné podmínky pro výplatu invalidního důchodu, tj. pokles pracovní schopnosti a dále potřebná doba pojištění. Může totiž nastat situace, že žalobce sice bude uznán invalidní v příslušném stupni, ale pokud nezíská potřebnou dobu pojištění v rozhodném období stanovené zákonem, nebude mít nárok na výplatu tohoto důchodu.

9. S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v **§ 39 zákona** následující:
- (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
 - (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
 - (3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
10. Pro úplnost krajský soud dodává, že dle **§ 3 odst. 1 citované vyhlášky** v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení byly v této věci shledány, jak uvedeno shora.
11. Dále soud podotýká, že od 1.1.2010 se za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce /§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky č. 359/2009 Sb./.
12. Podle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
13. Žalobce se podanou žalobou domáhal přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Subjektivní pocit žalobce o tom, že by mu měla být přiznána invalidita pro jím popsané zdravotní potíže, však nemůže být důvodem pro přiznání požadované invalidity, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem. Invaliditu v příslušném stupni lze přiznat pojištěnci pouze tehdy, jestliže vyplývá z výsledků lékařských vyšetření a nikoliv proto, že pojištěnec je subjektivně o své invaliditě přesvědčen či argumentuje důvody shora uvedenými. Navíc nelze ani přehlédnout, že důkazní břemeno spočívá na žalobci, tudíž prokázání tvrzení ohledně invalidity prokazuje zejména lékařskými zprávami ošetřujících lékařů, které jsou posudkově zhodnoceny posudkovými lékaři OSSZ či ČSSZ nebo PK MPSV, jelikož pouze ti jsou ze zákona oprávněni k posuzování invalidity pojištěnců. Neznamená totiž, že je nesprávné rozhodnutí žalované, pokud není v souladu s

požadavkem žalobce, neboť rozhodující je výsledek posouzení zdravotního stavu ve vztahu k invaliditě posudkovými lékaři a komisí v souladu s platnou právní úpravou. Rovněž je nezbytné připomenout, že pro soud je v tomto řízení rozhodující skutkový a právní stav v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 30.9.2021, a ke zhoršení zdravotního stavu po tomto datu nelze přihlídnout. Případné změny a zhoršení zdravotního stavu žalobce mohou být zhodnoceny pouze v novém řízení na základě nové žádosti, kterou je třeba podat u příslušné OSSZ.

14. Přiznání invalidity totiž není vázáno na situaci na trhu práce, na nemožnosti zajistit si vhodné zaměstnání či na subjektivní hodnocení zdravotního stavu žalobcem. Soud také připomíná, že posudkoví lékaři i komise jsou oprávněni posoudit zdravotní stav ve vztahu k invaliditě toliko na základě doložené dostatečné zdravotní dokumentace pojištěnce žádajícího o invalidní důchod. Rozhodující však je aktuální zdravotní stav pojištěnce zjištěný odbornými lékaři a z něho vyplývající funkční postižení, které je pak posuzováno dle platné právní úpravy, tj. dle shora citované vyhlášky a její přílohy. Je-li pojištěnec uznán invalidním, pro výplatu invalidního důchodu musí splňovat i další podmínku a to potřebnou dobu pojištění, jak uvedeno shora.
15. Po zhodnocení provedených důkazů dospěl v této věci soud k závěru, že žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 30.9.2021 není důvodná. Při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce vycházel soud především z posudku PK MPSV ze dne 16.3.2022 vypracovaného na základě řádně zjištěného zdravotního stavu žalobce, neboť komise pro jeho posouzení měla k dispozici odborné lékařské nálezy z doby před vydáním napadeného rozhodnutí (např. z vyšetření psychiatrického, neurologického, ortopedického, plicního, endokrinologického i zprávy z hospitalizace v únoru 2021). Soud považuje za přesvědčivé i posudkové závěry, k nimž komise na základě zjištěných skutečností dospěla, neboť v posudku je řádně stanovena hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, je popsána míra funkčního postižení vyplývající z jeho onemocnění, řádně je odůvodněn posudkový závěr, je stanoveno i omezení, které však žalobce nevyklučuje zcela z možnosti výkonu zdravotně vhodného zaměstnání. Lékař OSSZ, který vypracoval podkladový posudek pro vydání rozhodnutí ČSSZ ze dne 19.7.2021, i lékař ČSSZ hodnotící zdravotní stav žalobce v řízení o námitkách, rovněž i PK MPSV, hodnotili zdravotní stav a stanovili míru poklesu pracovní schopnosti, jak uvedeno shora. Přiznaná 20% míra poklesu pracovní schopnosti však nedosahuje minimálně potřebných 35% této ztráty pro invaliditu prvního stupně, tudíž žalobce nebyl uznán invalidní k datu vydání napadeného rozhodnutí. Posudek PK MPSV soud považuje za úplný a celistvý, jelikož byl vypracován za účasti odborného lékaře z oboru neurologie a po konzultaci s odborným lékařem z oboru psychiatrie po zhodnocení veškeré předložené zdravotnické dokumentace žalobce a při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno ze zjištěných diagnóz.
16. Soud ještě podotýká, že v této věci není rozhodné, zda PK MPSV na straně 7 posudku mimo jiné uvedla nesprávně v části týkající se obsahu žaloby proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 30.9.2021, že v říjnu 2018 žalobce navštívil psychiatrii, od té doby bere Xanaxize, místo toho, že on je v péči psychiatra již od 10/2008, jak uvedl žalobce v písemné omluvě ohledně jeho neúčasti u ústního jednání konaného dne 7.4.2022, jelikož jeho zdravotní stav byl posouzen až k datu 30.9.2021.
17. Žalobce však neprokázal, že je invalidní, neboť i dle stěžejního důkazu, jímž je v tomto řízení citovaný posudek PK MPSV, není invalidní ani pro invaliditu prvního stupně,

jelikož míra poklesu pracovní schopnosti činí 20%, nikoli nezbytných minimálně 35%. Ze shora uvedených důvodů proto soud žalobě žalobce nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**). Soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 30.9.2021 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu, neboť žalobce neprokázal, že splňuje podmínky pro přiznání invalidity minimálně prvního stupně a žalovaná se vypořádala dostatečným způsobem i se všemi jeho námitkami proti rozhodnutí ze dne 19.7.2021.

18. Žalobce ve věci neměl úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a nepřijatelnost kasační stížnosti je uvedena v § 104 s.ř.s. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Plzeň 7. dubna 2022

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně